رواق شهیدان

طلبه شهید قاسمعلی پورمحمدی

در زمان اوج‌گیری نهضت اسلامی علیه رژیم پهلوی، تنها ۱۵ سال داشت؛ ولی به‌واسطه هوش انقلابی و ایمانی‌اش، در میدان مبارزات نقش‌آفرین شد. پس از فتح و ظفر انقلاب نیز، با تقسیم غذا و کمک به فقرا تا گشت‌زنی و نگهبانی، از دستاوردهای انقلاب حفاظت کرد.

• حضور مستمر در جبهه

چهارسال پس از جنگ به مقام عظمای شهادت رسید و در این مدت، شاید از هیچ عملیاتی جا نمانده باشد. اولین مأموریتش به کردستان بود و مدتی را در دیوان‌دره به مبارزه علیه دشمن مشغول بود. در عملیات‌های فتح‌المبین و بیت‌المقدس و آزادی خرمشهر شرکت داشت و از ناحیه پا مجروح شد. در دوران مجروحیت به بندر لنگه رفت و در مبارزه با قاچاق‌چیان و خدمت‌گزاری به محرومان ایفا نقش نمود.

عملیات‌های محرم، والفجر مقدماتی، والفجر ۱،۲،۳،۴ و نیز عملیات خیبر و در نهایت عملیات بدر، شاهد حضور این سرباز ولایت بودند و بارها تا پای جان پیش رفته بود. خودش نقل می‌کرد که در سنگر دیده‌بانی بودم. با خود گفتم که بروم غذا بگیرم. همین که غذا را آوردم، دیدم که سنگر با گلوله توپ با خاک یکسان شده است.

• تولد و شهادت

طلبه شهید عباسعلی پورمحمدی که سال ۱۳۴۲شمسی در نجف‌آباد به دنیا آمد و مدتی در حوزه علمیه زادگاهش درس خواند. عاقبت در اواخر سال ۱۳۶۳شمسی در کنار دجله و عملیات بدر، لقاءالله را با لباس خونین چشید و به مقام شهادت رسید.

پیکر پاک شهید در جنت‌الشهدای نجف‌آباد به خاک سپرده شد.

• پیامی از شهید

شما باید برای حفاظت از اسلام و انقلاب، فرزندان خود را تشویق کنید که به نبرد با دشمنان برخیزند.

منبع: شاهدان روحانی

انتشار جلد سوم دانشنامه کلام اسلامی

جلد سوم دانشنامه کلام اسلامی، حاوی ۶۵ مدخل اصلی و ۱۷۲ مدخل ضمنی است که تحت اشراف آیت‌الله العظمی سبحانی منتشر شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، دانشنامه کلام اسلامی که با مدیریت علمی، حجت‌الاسلام والمسلمین علی ربّانی گلپایگانی منتشر می‌شود، جلد سوم این دانشنامه، حاوی ۶۵ مدخل اصلی و ۱۷۲ مدخل ضمنی است. محور مباحث این جلد، به‌طور عمده پیرامون خداشناسی و صفات خدا، مباحثی حدیثی درباره امامت و جایگاه اهل‌بیت علیهم‌السلام، پاره‌ای مباحث پیرامون هستی‌شناسی، معادشناسی، برخی از مباحث منطقی، فلسفی مرتبط با علم کلام و بحث‌هایی درباره برخی از فرقه‌هاست. برخی عناوین مدخل‌های اصلی چاپ‌شده در جلد ۳، به‌ترتیب الفبایی عبارتند از: تمیز، تناسخ، توبه، توحید، توحید افعالی، توحید ذاتی، توحید صفاتی، توحید عبادی، تورات، توسل، ثنویت، ثواب و عقاب.

گفت‌وگو

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران

از راه‌اندازی سامانه «نجم» تا تبلیغ در فضای حقیقی و مجازی

ایجاد شبکه هنرمندان و فعالان رسانه‌ای حوزه علمیه خواهران

تشریح فعالیت‌های معاونت فرهنگی حوزه علمیه خواهران در گفت‌وگو با خانم ظهیری

هرساله بیش از ۱۲هزار مبلغه در ایام تبلیغی به سراسر کشور برای امر مقدس تبلیغ اعزام می شوند.
امسال به‌دلیل وجود محدودیت ها، اعزام‌ها به‌صورت محله‌محور و حسینیه‌محور صورت گرفت؛ اما فعالیت در فضای مجازی به‌مراتب بیشتر و قوی‌تر بوده است.
اکنون حدود ۶ هزار نفر از بانوان طلبه آموزش دوره‌های عمومی سواد رسانه را گذرانده و در مرحله یادگیری تولید محتوا هستند.
انجمن‌های فعال رسانه‌ای در حوزه‌ها شکل گرفته، گروه‌های سازماندهی‌شده
در بحث هنر، رسانه و فضای مجازی به وجود آمده‌اند و نمایندگان استانی برای سازماندهی تعیین شده‌اند.
سر کار خانم معصومه ظهیری معاون فرهنگی تبلیغی حوزه های علمیه خواهران در این گفت و گو، ضمن ارائه گزارش عملکرد چندساله معاونت فرهنگی و اقدامات شاخصی که در زمینه‌های مختلف صورت گرفته است، در خصوص چالش‌های پیش روی فضای فرهنگی حوزه خواهران نیز سخن گفت.

▫ اغلب بانوان طلبه‌ای که اکنون در حال تحصیل در حوزه هستند، اذعان دارند که فضای علمی حوزه بر فضای فرهنگی آن سایه انداخته است؛ درحالی‌که باید برعکس باشد. برآورد شما از شرایط فرهنگی حوزه‌ها چیست؟

• با توجه به‌فرموده خداوند در آیه دوم سوره جمعه «و یزکیهم و یعلمهم الکتاب والحکمة»؛ «و آنها را تزکیه می‌کند و به آنان حکمت می‌آموزد»، مسلم است که تربیت باید مقدم بر علم و دانایی باشد. حوزه‌های علمیه همیشه یا درگیر واپس‌گرایی بوده‌اند یا رکود. حتی در مباحث فقهی نیز همین‌گونه بوده است و از زمان شیخ طوسی رحمه‌الله نوآوری و خلاقیت در حوزه‌ها کم شد. درخواست‌های طلاب نیز در همین وادی است؛ چراکه گاهی احساس می‌کنند، پاسخ سؤالات خود را دریافت نکرده‌اند یا درمی‌یابند که گام‌های حوزه با قدم‌های حرکت جامعه همسان نیست. سرعت عصر کنونی برای نسل حاضر، از حوزه پیشی گرفته است و باید جبران عقب‌ماندگی‌ها و تحول فضای حوزه‌ها را بر اساس چهارچوب معین با شتاب بیشتری دنبال کرد.

▫ چند مدرسه علمیه خواهران در سراسر کشور وجود دارد؟

• ۵۰۰ مدرسه وجود دارد که در تمام این مدارس، کانون‌های قرآنی نورالثقلین راه‌اندازی شده است.

تأسیس ۳۰۰ انجمن زنان و خانواده در مدارس علمیه خواهران

▫ آیا در راستای اصلاح ساختار ستادی فعالیت‌های گسترده‌ای انجام داده‌اید؟

• بله! یکی از مهم‌ترین کارهایی که در ستاد انجام شد، اصلاح ساختار ستادی بود؛ چراکه پیش از آن، نیروها در جایگاه و چیدمان اداری قرار نداشتند.

چهار اداره‌کل تبلیغ، دانش‌آموختگان، تربیتی فرهنگی و تهذیب، زیرمجموعه معاونت فرهنگی هستند. در ابتدا که من مستقر شدم، پی بردم که اداره‌کل تربیتی فرهنگی تداخل کاری با اداره‌کل تبلیغ و دیگر نهادها دارد که با توجه به نیاز حوزه سه اداره «سیاسی»، «رصد فرق، مذاهب و مباحث اجتماعی» و «زنان و خانواده» که بسیار مورد نیاز بود، به‌عنوان زیرمجموعه آن تأسیس شد.

اکنون حدود ۳۰۰ انجمن زنان و خانواده در مدارس علمیه خواهران تأسیس شده‌اند که این انجمن‌ها دردآشنایانی هستند که مباحث زنان و خانواده برایشان اولویت دارد.

از مجرای اداره‌کل تبلیغ نیز، بحث ساماندهی بانوان مبلغ انجام شد که آموزش ارتقایی، از این مسیر به آنان ارائه می‌شود و زمینه‌ساز حمایت از آنان هم هست. مباحث تبلیغ نوین و تأسیس اداره مربوط به رسانه، هنر و فضای مجازی نیز، از دیگر اموری است که در این شاخه دنبال می‌شود.

در قسمت اداره‌کل تهذیب و تربیت، ابتدا تمام امور مربوط به قرآن را که چندبخشی بود و هر بخشی در یکی از ادارات آن؛ تهذیب، دانش‌آموختگان، قرآن و آموزش دنبال می‌شد، با عنوان اداره «قرآن و عترت» تجمیع کردم. با افزوده شدن واژه «عترت» به‌عنوان این اداره تمرکز بر احادیث و کار کردن روی سبک زندگی اهل‌بیت علیهم‌السلام نیز در پیش گرفته شد. اکنون نیز تعاملاتی با نهادهای متولی امور نهج‌البلاغه و صحیفه‌خوانی دنبال می‌شود.

طرح جامع آموزش قرآن تا پنج جلد توسط گروه قرآن و حدیث تدارک دیده شده که برای طلاب سطح دو در حال ارائه است و بر اساس آن، گروه علمی قرآن، روش جدیدی برای آموزش قرآن ابداع کرده است.

▫ در زمینه رصد فرق و مذاهب که به‌عنوان یک شاخه فعالیتی از آن یاد کردید، چه اقداماتی انجام می‌شود؟

• پیش از این، آشنایی با فرق و همچنین آموزش پاسخ به شبهات وهابیت وجود داشته است. در زمینه رصد فرق و مذاهب، اکنون با نظارت دکتر فتحی از اساتید دانشگاه باقرالعلوم علیه‌السلام طرح رصد(بینش و گرایش) خواهران حوزه سطح دو کار میدانی آن انجام شده است و سیر تحولات اندیشه‌ای و گرایشات و نقطه نظرات خواهران حوزوی نیز، رصد و پایش شده است. البته کار کردن در زمینه رصد خصوصاً در بخش‌های مختلف مثل مشاهده، آمارگیری، تحقیقات میدانی، مصاحبه، رصد جریان‌های موجود، تحلیل و...، نیاز به پشتوانه مالی دارد.

▫ «مدرسه تبلیغ» با چه اهدافی تأسیس گردید؟

• هدف از راه‌اندازی مدرسه تبلیغ، تربیت مبلغان متخصص، عالم و دارای مهارت است و همچنین این مدرسه به ما کمک می‌کند برنامه‌ها و فعالیت‌های تبلیغی را از طریق فضای مجازی استمرار ببخشیم و رشته‌ها و گرایش‌هایی را نیز متناسب با این عرصه پیش‌بینی و ارائه کنیم.

با راه‌اندازی مدرسه تبلیغ به دنبال این هستیم، مبلغانی تربیت کنیم که قدرت مقابله با نشر شبهات و پاسخگویی به آنها را داشته باشند و همین‌طور از ایجاد شبهات جدید جلوگیری کنند.

▫ برای حضور فعال در عرصه بین‌المللی چه برنامه‌هایی دارید؟

• حوزه علمیه خواهران گاهی با مسائل و موضوعاتی فراتر از مرزهای کشور روبه‌رو می‌شود که مربوط به معاهدات و کنوانسیون‌های بین‌المللی و حضور ایران در این مجامع جهانی است که نیاز به اظهار نظر حوزه علمیه خواهران و ارائه راهکار از سوی این مرکز احساس می‌شود؛ به‌همین دلیل اداره سیاسی و اجتماعی حوزه علمیه خواهران، فعالیت‌های خود را گسترده‌تر از سابق دنبال می‌کند و امیدواریم که این اداره به یک اداره‌کل مستقل تبدیل شود.

لذا یکی از اقداماتی که تاکنون انجام شده، فراهم آوردن زمینه تعامل و همکاری بخش‌های مختلف فرهنگی در داخل کشور و همچنین در بعد بین‌المللی بوده است. از جمله این اقدامات می‌توان به برگزاری دوره‌های سواد رسانه‌ای برای حوزه علمیه خواهران عراق و آموزش مباحث زنان و خانواده برای خواهران غرب آفریقا به‌زبان عربی اشاره کرد.

▫ حوزه علمیه خواهران در زمینه آموزش‌های مهارتی خواهران طلبه تاکنون چه برنامه‌هایی داشته است؟

• آموزش‌های موجود در مقطع سطح۲ حوزه علمیه فاقد آموزش‌های مهارتی برای بهره‌مندی در پروژه‌های تبلیغی است؛ از این رو شروع به برگزاری دوره‌های مهارت‌افزایی برای طلاب کردیم. این دوره‌ها در سطوح عمومی، تکمیلی و تربیت مربی برگزار می‌شوند؛ البته برای تحقق این اهداف، نیاز به یک سازماندهی منسجم داشتیم که با هماهنگی که با سازمان تبلیغات اسلامی صورت گرفت، اقداماتی در این راستا انجام شد؛ از جمله اقدامات انجام‌شده می‌توان به سازماندهی مبلغات، ارتقای توانمندی‌ها و اعزام آن‌ها اشاره کرد که در دوره اول ۱۰۰۰ نفر و در دوره دوم، بیش از ۲۰۰۰ نفر از مبلغات سازماندهی شده‌اند.

فعالیت بیش از ۱۲هزار مبلغه در ایام تبلیغی

▫ معاونت فرهنگی تبلیغی حوزه‌های علمیه خواهران، در بعد تبلیغ در فضای حقیقی و مجازی چه اقداماتی انجام داده است؟

• هرساله بیش از ۱۲هزار مبلغه در ایام تبلیغی در سراسر کشور مشغول امر مقدس تبلیغ هستند. امسال به‌دلیل وجود محدودیت‌ها، اعزام‌ها به‌صورت محله‌محور و حسینیه‌محور صورت گرفته است؛ اما فعالیت در فضای مجازی به‌مراتب بیشتر و قوی‌تر بوده است.

فعالیت‌ها در چنددسته صورت گرفته است. بخشی از فعالیت‌ها در زمینه‌های هنری؛ هم‌چون تولید کلیپ، پادکست، عکس‌نوشته و انتشار روایت و بخشی هم به‌صورت صوتی بوده است که در کانال‌های مختلف در فضای مجازی بارگذاری شد. همچنین با هماهنگی‌هایی که با آستان قدس رضوی صورت پذیرفت، این محصولات در مجموعه‌های فرهنگی این نهاد هم مورد استفاده قرار گرفت.

▫ شبکه ملی هنرمندان و فعالان رسانه‌ای حوزه‌های علمیه خواهران با چه اهدافی راه‌اندازی شده است؟

• با توجه به نیاز جامعه و ضرورت حضور طلاب توانمند در عرصه فضای مجازی، اداره رسانه و فضای مجازی ذیل اداره رسانه‌های نوین تأسیس شد که همکاری‌های گسترده‌ای با معاونت هنر و فضای مجازی سازمان تبلیغات دارد. پس از رونق امور، ما به عضویت کمیسیون رسانه و فضای مجازی دفتر رهبری هم در آمدیم.

از اقدامات شبکه هنرمندان و فعالان رسانه‌ای حوزه، می‌توان به برگزاری دوره‌های آموزش سواد رسانه‌ای در سطح کشور در قالب دوره‌های تدوین، داستان‌نویسی، خبرنویسی، فعالیت در فضای مجازی و ... که خروجی این امر تربیت ۵۰۰۰ نیروی فعال رسانه‌ای بوده است، اشاره کرد. در این زمینه یک بانک اطلاعات از فعالان رسانه‌ای در کل کشور هم، موجود است.

▫ در مورد فعالیت‌های حوزه خواهران در طرح مواسات و کمک‌های مؤمنانه توضیح بفرمایید؟

یکی از موضوعاتی که در ایام محرم به آن پرداخته شد، بحث بصیرت‌افزایی بود که با تشکیل گروه‌های کنشگر اجتماعی، مدرسه غرب‌شناسی و مبلغانی که در این گروه‌ها مشغول به فعالیت بودند، در قالب طرح‌های مواسات، امیدآفرینی، اعتمادسازی و ... خدماتی ارائه گردید.

از جمله این طرح‌ها طرح تواصی بود که از عید قربان آغاز شد و تا اربعین حسینی ادامه داشت. این فعالیت‌ها در سه گروه جلب کمک‌ها، آماده‌سازی و توزیع، مشغول فعالیت بودند و تمام این امور با استفاده از کمک‌های مردم انجام شد. طلاب و مبلغات در بحث تکفین و تدفین اموات کرونایی هم، فعالیت‌های زیادی را انجام داده‌اند.

▫ ویژه‌برنامه‌های ایام اربعین حوزه علمیه خواهران در چه زمینه‌هایی بود؟

• امسال با توجه به محدودیت‌های اعمال‌شده برای پیاده‌روی اربعین، با هماهنگی‌های صورت‌گرفته، فقط ۴۰ نفر از طلاب زبان‌دان و متخصص به‌عنوان مبلغ در این مراسم شرکت کردند و به ارائه خدمات فرهنگی تبلیغی در بین راه، در شهر کربلا، مسجد کوفه و حرم حضرت علی علیه‌السلام به زبان‌های انگلیسی، عربی و اردو پرداختند؛ البته موکب بانوان فاطمی هم در سامانه ستاد اربعین ثبت شده است که به موضوعات خدمات اجتماعی و فرهنگی در مسیر پیاده‌روی اربعین می‌پردازند.

▫ ایده‌های فرهنگی در خصوص طلیعه حضور طلاب جدیدالورود را بیان کنید؟

• قبلاً همایش طلیعه حضور به این صورت بود که طلاب به‌صورت اردوهای ۳ روزه با حضور در شهرهای قم، مشهد و شیراز با مهارت‌های آموزشی و تربیتی آشنا می‌شدند. متأسفانه در سال‌های اخیر این امر متوقف شده است؛ البته این برنامه به‌صورت استانی در حال انجام است.

ادامه در صفحه بعد

مدیر امور مشاوره و خانوده معاونت تهذیب حوزه‌های علمیه عنوان کرد

افتتاح مراکز مشاوره اسلامی در استان‌ها در اولویت کار قرار گرفته است

با توجه به درخواست‌های مکرر طلاب و مسئولان استان‌ها و با توجه به اینکه یکی از درخواست‌های آیت‌الله اعرافی پس از بازدیدهای استانی، ایجاد مراکز مشاوره بوده است، افتتاح مراکز مشاوره اسلامی در اولویت کار قرار گرفته است.

حجت‌الاسلام والمسلمین مجتبی رضایی، مدیر امور مشاوره و خانوده معاونت تهذیب حوزه‌های علمیه، در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه، درباره افتتاح مراکز مشاوره در استان‌ها توضیح داد و گفت: با توجه به درخواست‌های مکرر طلاب و مسئولان استان‌ها برای راه‌اندازی مراکز مشاوره و با توجه به اینکه یکی از درخواست‌های آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه، پس از بازدیدهای استانی، ایجاد مراکز مشاوره بوده است، افتتاح مراکز مشاوره اسلامی در اولویت کار قرار گرفته است.

وی افزود: ما در مشاوره در حال شبکه‌سازی هستیم؛ شبکه‌سازی به این معنی است که ابتدا دوره‌های مقدماتی و تکمیلی برای مشاوران مرکز برگزار می‌گردد. زمان برگزاری هر دوره حدود ۱۲۰ ساعت است. سپس استان‌هایی که از ظرفیت لازم برخوردار باشند، رشته مشاوره اسلامی در آن استان‌ها راه‌اندازی می‌شود.

مدیر امور مشاوره و خانواده معاونت تهذیب حوزه‌های علمیه با بیان اینکه تاکنون در ۱۲ استان مرکز مشاوره اسلامی راه‌اندازی شده است، خاطرنشان کرد: مراکز مشاوره اسلامی، زمانی راه‌اندازی می‌شود که یا خروجی‌های رشته مشاوره اسلامی از میان مشاورانی که آموزش‌های لازم را طی نموده‌اند فارغ التحصیل بشوند و یا از طریق فراخوان عمومی و پس از طی مراحل موفقیت‌آمیز گزینش، جذب مراکز مشاوره اسلامی بشوند.

حجت‌الاسلام والمسلمین رضایی با بیان اینکه برای راه انداختن مراکز مشاوره در استان‌ها اساتیدی انتخاب می‌شوند که حتماً در خصوص مشاوره و روان‌شناسی و رشته‌های مرتبط، کارشناسی این رشته‌ها را داشته باشند، گفت: اساتیدی که رزومه و مدارک لازم اولیه را ارائه نمایند، در فرآیند جذب قرار می‌گیرند.

وی ادامه داد: در این فرایند ابتدا اساتید در مصاحبه عمومی شرکت می‌کنند و پس از آن، استعدادیابی صورت می‌گیرد تا در یکی از هفت کارگروه اصلی مرکز ساماندهی شوند.

مدیر امور مشاوره و خانواده معاونت تهذیب حوزه تصریح کرد: کارگروه‌های مرکز مشاوره اسلامی، هسته‌های علمی و اعضای وابسته و پیوسته دارند که کار مفصل علمی برای آنها صورت می‌گیرد. در این کارگروه‌ها، ابتدا سیر مطالعاتی اول، سپس سیر کارگاهی و آموزشی و در نهایت سیر کاروزری برگزار می‌شود که زیر نظر استاد ارزیابی می‌شوند تا پس از آن به‌عنوان مشاور مورد استفاده قرار بگیرند.

وی اشاره کرد: به‌عنوان نمونه طی چند روز گذشته، دو مرکز جدید مشاوره اسلامی در اراک و بیرجند افتتاح گردیده است. اساتید این مراکز نیز، به‌روشی که گفته شد، جذب شده‌اند. در این مراکز، مصاحبه و گزینش دو استاد خانم و چهار استاد آقا انجام شده و صلاحیت علمی آنان مورد تأیید قرار گرفته است. در ماه آینده نیز مرکز مشاوره اسلامی در مدرسه آیت‌الله مروی افتتاح خواهد شد.